

**BACCALAUREAT GENERAL - SESSION 2012**

**TAHITIEN**

**LANGUE VIVANTE 2**

**SERIE** : LITTERAIRE

**Durée** : 3 heures

**Coefficient**: 4

**Nombre de pages** : 4

**NOTE IMPORTANTE :**

- Les réponses doivent impérativement être portées sur la copie d'examen à en-tête
- Il est inutile de recopier les questions posées. En revanche, il faudra inscrire scrupuleusement les numéros et/ou lettres des questions de chaque exercice.
- Les réponses devront impérativement être proposées dans le même ordre que celui de la feuille de sujet

**L'usage du dictionnaire et des calculatrices est interdit**

COMPREHENSION : ...../10

EXPRESSION-ECRITE : ...../10

## TE TAMAITI ARI'I ITI

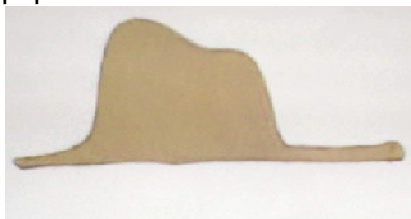


1 E ono tō'u matahiti i tō'u māta'ita'ira'a i te tahi hōho'a nehenehe roa i piahia i roto i te puta ra " 'A'ai Ri'i Parau Mau ", i fa'ati'a i te parau nō te 'Aere vai-ano. E hōho'a ia nō te hō'e 'ōfi-'ū'umi 'o tē horo pu'upu'u ra i te hō'e 'ānimara taehae.

5 Terā tōna hōho'a i ni'a a'e.

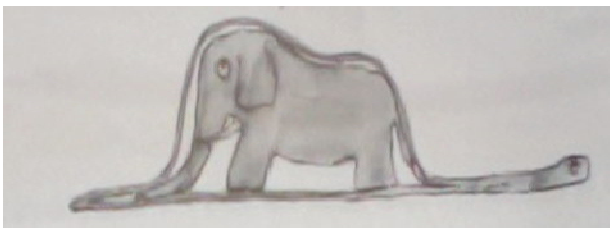
'Ua pāpa'ihia i roto i taua puta ra ē : "E momi noa te 'ōfi-'ū'umi i tāna mā'a ma te 'ore e 'au'au. E'ita 'oia e mara'a fa'ahou i muri iho ē vare'a roa ai i te ta'oto e ono 'āva'e te maoro, 'oia ho'i, ē 'ia pauroa ana'e te mā'a i roto i tōna 'ōpū."

10 'Ua feruri hōhonu atura vau i te huru rau o te mau 'ohipa e tupu nei i roto i te mau uru rā'au rarahi, ē, 'ua rave mai nei au i te pēni-tara-'ū-rau nō te pāpa'i i tā'u hōho'a mātāmua. Teie ia :



15 'Ua fa'a'ite'ite haere au i tā'u hōho'a i te feiā pa'ari, ma te ani atu ē 'aita anei rātou i mehamameha. Teie tā rātou i pāhono mai : "Nō te aha ho'i mātou e mehamameha ai i te hō'e hōho'a tāupo'o?"

'E'ere ho'i i te tāupo'o 'o tā'u i pāpa'i. E 'ōfi-'ū'umi rā i horo pu'upu'u noa i te hō'e 'erefani. Pāpa'i atura vau i te hōho'a nō te 'ohipa e tupu i roto i te 'ōpū o te 'ōfi-'ū'umi, 'ia māmaramama maita'i te ta'ata pa'ari. E titau noa ihoā 'o verā i te tahi ha'amāmaramamara'a 'ē atu ā. Teie ia te huru o tā'u hōho'a nūmera 2 :



20 'Ua a'o mairā te feiā pa'ari iā'u, ma te nā 'ō mai ē, mea hau a'e 'ia fa'aea vau i te pāpa'i i te hōho'a 'ōfi-'ū'umi, noa atu ē, e hōho'a nō rapae i tōna tino, noa atu ē, e hōho'a nō roto i tōna 'ōpū, 'ia ha'api'i rā vau i te parau nō te huru o te mau fenua 'ō teie nei ao, i te 'a'ai o te mau nūna'a, i te tata'ura'a i te nūmera, 'e i te tarame. Nō reira ia, i te onora'a o tō'u matahiti, 'ua fa'aea vau i te tītau i te tōro'a pāpa'i hōho'a 'una'una.

25 'Ua tarapape tō'u mana'o nō te 'ore tā'u na hōho'a, te nūmera 1 'e te nūmera 2 i tāu'ahia mai. E'ita ihoā te ta'ata pa'ari e nehenehe e 'ā'apo-'ōhie-noa i te parau, e ta'ahoa te tamari'i, nō te mea ē, e nā ni'a iho noa rātou i te tatau i te parau.

30 'Ua mā'iti ia vau i te tahi tōro'a 'ē, 'e 'ua ha'api'i au i te tōro'a pairati

manureva. 'Ua rere au nā te mau fenua ato'a o teie nei ao. 'Oia mau, 'ua riro  
 tō'u 'ite-maita'i-ra'a i tō rātou huru 'ei tauturu rahi iā'u. E ta'a noa iā'u, ia hi'o  
 mai au nā ni'a mai i te ra'i ē, 'ō te fenua Tinitō terā, 'ō te fenua 'Aritōna terā.  
 Mea faufa'a roa iā 'ia ihu ana'e 'oe i te pō.

35 Nō reira vau i fārerei ai e rave rahi ta'ata pa'ari i roto i tō'u orara'a. 'Ua  
 fa'aea maoro vau i rotopū i te feiā pa'ari. 'Ua 'ite maita'i au i tō rātou huru. 'Aita  
 tō'u mana'o i tau i teie mahana.

'Ia fārerei ana'e au i te tahi ta'ata pa'ari 'o tā'u i mana'o ē, e mea  
 māramarama, e fāfā vau i tōna huru ma te fa'a'ite atu iāna, i tā'u hōho'a  
 40 nūmera 1 'o tā'u i fa'aherehere maita'i. E hina'aro vau e hi'o ē, e ta'ata 'apo  
 'ohie anei 'oia i te parau. E'ita rā te pāhonora'a a te ta'ata pa'ari e tau i, 'oia ho'i  
 : "E tāupo'o terā." E'ita iā vau e fa'ahiti fa'ahou i te parau nō te 'ōfi-ū'umi, 'aore  
 ra nō te aere vaiano, 'aore ra nō te feti'a. E pe'e atu iā vau i tāna huru  
 ferurira'a. E fa'ahiti vau iāna i te parau nō te perē-'api, nō te hui'a-pōpō, nō  
 45 te poritita, 'e nō te tā'amu 'arapo'a fa'anehehe. E 'oa'oa roa iā te ta'ata  
 pa'ari nō te mea ē, 'ua fārerei i te tahi ta'ata ē feruri ra mai iāna ato'a ra.

E 'a'ai teie mai roto mai i te puta « *Te tamaiti ari'i iti* »,  
 i pāpa'ihia e Antoine de Saint-Exupéry,  
 Huri parau Reo farāni/ Reotahiti, John Martin  
 Haere pō 2006

Remarque : La transcription du présent document est une reproduction fidèle et exacte du  
 texte d'origine

Heura'a ta'o

rēni 3 : horo pu'upu'u = horomi'i pu'upu'u aore ra 'amu ha'apu'upu'u

## **I. TE MĀRAMARAMARA'A**

.../3

### **'A pāhono mai i teie mau uira'a**

1. E aha te tumu parau o teie tai'ora'a ? 'A ha'apāpū mai i tā 'oe pāhonora'a. .../1
2. E aha te 'ohipa au-roa-hia e te ta'ata fa'ati'a parau i tōna vai-tamari'i-ra'a? 'A ha'apāpū mai i tō 'oe mana'o. .../1
3. I tōna pa'arira'a mai, 'ua tauī ānei tāna hi'ora'a i te ta'ata? 'A ha'apāpū mai i tō 'oe mana'o. .../1

## **II. HEURA'A TA'O**

.../3

### **'A tātara mai i te aura'a o te mau ta'o i rēnīhia nā roto i te reo tahiti, e 'a fa'a'ohipa ato'a mai i roto i te tahi 'irava.**

1. Tē horo pu'upu'u ra i te hō'ē 'ānimara taehae. (Rēni 3) .../1
2. 'Ua tarapape tō'u mana'o (Rēni 26) .../1
3. E fāfā vau i tōna huru (Rēni 39) .../1

## **III. TE TARAME (te papa reo)**

.../3

### **'A pāpā'i fa'ahou mai i teie mau 'irava mā te fa'a'ore i te tahape aore ra i te 'aipā**

1. 'E'ere ho'i i te tāupo'o 'o tā'u i pāpā'i. (Rēni 16) .../1
2. 'Aita tō'u mana'o i tauī i teie nei. (Rēni 36/37) .../1
3. 'E'ita rā te pāhonora'a a te ta'ata pa'ari e tauī. (Rēni 41) .../1

## **IV. TE HURIRA'A**

.../3

### **'A huri mai 'ei reo farāni i teie 'ahe'e (Rēni 38 -46)**

" 'Ia fārerei ana'e au i te tahi ta'ata pa'ari 'o tā'u i mana'o ē, e mea māmarama, e fāfā vau i tōna huru ma te fa'a'ite atu iāna, i tā'u hōho'a nūmera 1 'o tā'u i fa'aherehere maita'i. E hina'aro vau e hi'o ē, e ta'ata 'apo 'ohie anei 'oia i te parau. E'ita rā te pāhonora'a a te ta'ata pa'ari e tauī, 'oia ho'i : "E tāupo'o terā." E'ita ia vau e fa'ahiti fa'ahou i te parau nō te 'ōfi-'ū'umi, 'aore ra nō te vaiano, 'aore ra no te feti'a. E pe'e atu ia vau i tāna huru ferurira'a. E fa'ahiti vau iāna i te parau nō te perē-'api, nō te hui'a-pōpō, nō te poritita, 'e nō te tā'amu 'arapo'a fa'anehehe. E 'oa'oa roa ia te ta'ata pa'ari nō te mea ē, 'ua fārerei i te tahi ta'ata ē feruri ra mai iāna ato'a ra."

## **V. TE PĀPA'IRA'A**

.../8

'A tātara mai na i tō 'oe mana'o i ni'a i teie 'irava iti, mā te fa'ata'a maita'i i tō 'oe mana'o, e mā te hōro'a ato'a mai i te tahi mau hi'ora'a :

" E 'oa'oa roa ia te ta'ata pa'ari nō te mea ē, 'ua fārerei i te tahi ta'ata ē feruri ra mai iāna ato'a ra. (Rēni 45 / 46 )